

مقدمه

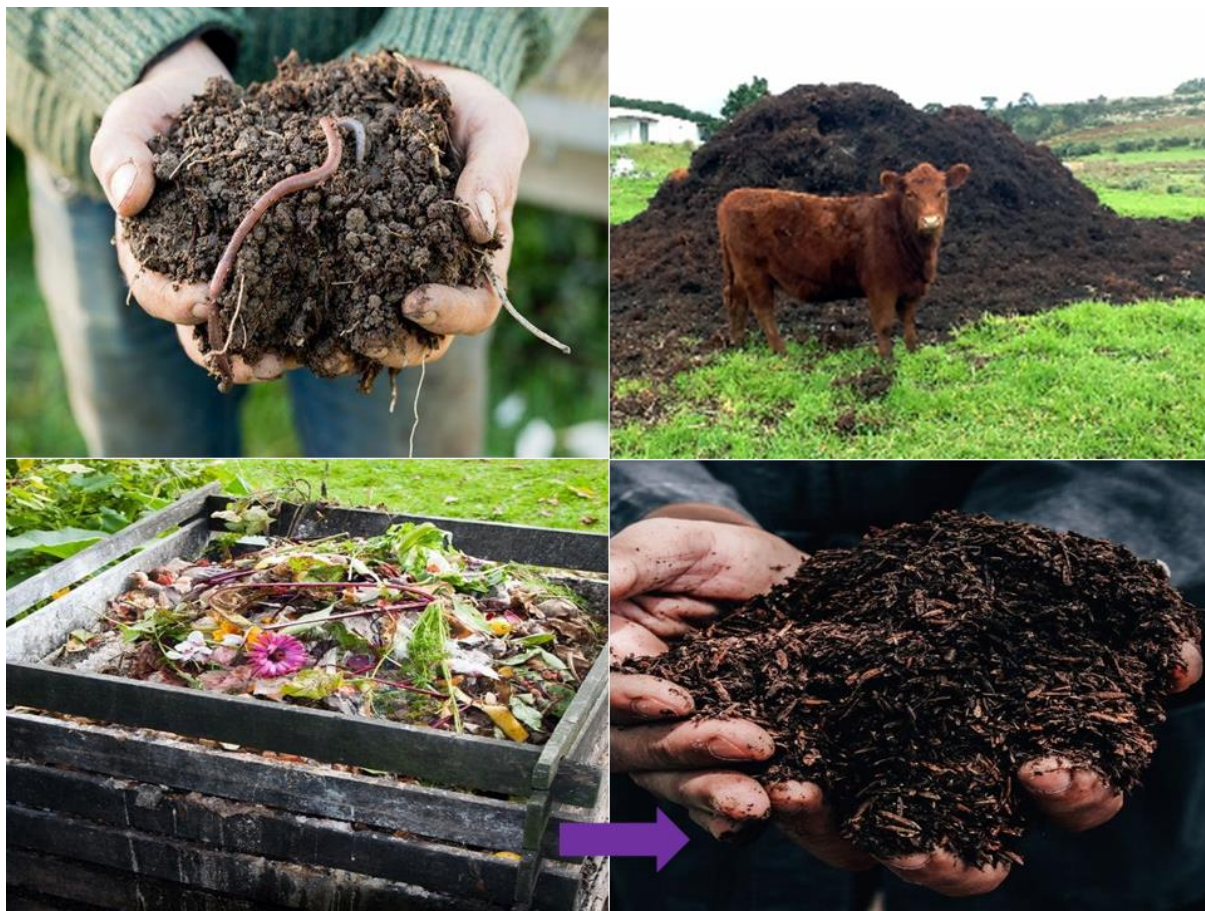
کودهای آلی در طیف وسیعی تعریف می‌شوند، نه تنها شامل مواد آلی حاصل از کودهای دامی و بقایای گیاهی هستند، بلکه مواد حاصل از فعالیت جاندارانی ویژه که قابلیت انتقال عناصر غذایی از شکل غیرقابل استفاده به شکل قابل استفاده را به واسطه فرآیندهای زیستی دارند و با تثبیت نیتروژن یا فراهم نمودن فسفر و سایر عناصر غذایی قابل جذب برای گیاهان در خاک فعالیت می‌کنند را نیز شامل می‌شود (توحیدی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۰)

آشنایی با کودهای آلی

کودهای آلی به کودهایی اطلاق می‌شوند که منشاء طبیعی داشته و به وسیله میکروبها قابل تجزیه باشند. به عبارت دیگر به بقایای پوسیده جانوران، گیاهان، فضولات حیوانی، انسانی و زواید زندگی آنها نیز کود آلی اطلاق می‌شود. از ویژگی‌های مختلف کودهای آلی با کودهای شیمیایی قابلیت تجزیه پذیری آنها می‌باشد. به طوریکه این مواد می‌توانند در اثر انجام واکنش‌های شیمیایی و یا فعالیت میکروارگانیسم‌ها به مواد ساده‌تر تبدیل شده و به تدریج مواد معدنی موجود در ساختار خود را نیز آزاد کنند. بنابراین می‌توان گفت هر ماده‌ای که قابلیت تجزیه در خاک را داشته باشد و از تجزیه آن، مواد غذایی مورد نیاز گیاهان در خاک آزاد شود، می‌توان کود آلی قلمداد کرد. حفظ مقدار مناسب ماده آلی در خاک یکی از اساسی‌ترین اصول کشاورزی پایدار است. کاربرد کودهای آلی در کشاورزی علاوه بر بهبود حاصلخیزی خاک، می‌تواند روی خصوصیات فیزیکی خاک نیز مؤثر باشد.

انواع کودهای آلی

عمده‌ترین منابع تأمین مواد آلی در خاکها عبارتند از فضولات دامی، بقایای گیاهی، لجن فاضلابها و کمپوست زباله شهری که امروزه با توجه به اهمیت کشاورزی ارگانیک بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. کودهای آلی شامل کودهای دامی (حیوانی)، کودهای سبز، ضایعات کشاورزی و زباله‌های شهری (کمپوست) می‌باشند.

شکل ۱- انواع کودهای آلی: ورمی کمپوست، کمپوست و کود دامی

مزایای کودهای آلی

مواد آلی به دلیل اثرات مثبت بر خصوصیات فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی به عنوان عامل مهم در حاصلخیزی خاک اهمیت دارند. ارزان بودن، آلودگی کمتر نسبت به کودهای شیمیایی و کاهش آثار زیست محیطی منفی حاصل از استفاده از کودهای شیمیایی، بهبود تولید محصول، افزایش حاصلخیزی، جلوگیری از فرسایش و اصلاح عملکرد خاک، افزایش قدرت جذب مواد غذایی توسط گیاه و سازگاری با آن از جمله ویژگی‌ها و مزیت‌های استفاده از کودهای آلی می‌باشند.

منبع

توحیدی نژاد، عنایت الله، حمید مدنی و مریم جنابی. ۱۱۲۵. کودهای آلی و تولید ورمی کمپوست گامی مفید در کشاورزی پایدار. انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان. ۱۳۱ صفحه.

کودهای آلی

PTMP/SK/R&D/A/ Organic fertilizers01 /20042021

رضوی پور، تیمور؛ سیاوش مقدم، سینا؛ دولتی، بهنام؛ جنگجو، فائقه. (۱۳۹۹). کودهای آلی و بیولوژیک و اهمیت آنها در کشاورزی پایدار. تهران: نارون دانش

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ Organic fertilizers01 /20042021

